

Fridrich III. potvrzuje Jiřímu všechna privilegia

Dne 23. listopadu 1457 nečekaně zesnul v královské rezidenci na Starém Městě pražském mladičkový český a uherský král Ladislav, zvaný Pohrobek, který vládl od roku 1453. (Antropologický výzkum jeho pozůstatků prokázal, že měl leukémii.) Jeho smrt postavila českou stavovskou obec před nutnost zvolit nového krále. Hlavním kandidátem se stal **Jiří z Poděbrad**, pocházející z předního aristokratického rodu, představitel českých kališníků (utrakvistů), mimořádně nadaný politik a státník, který v letech 1452–1458 úspěšně řídil České království jako „zemský správce“. Sněm zvolil 2. března 1458 „pana správce“ českým králem. Korunovace se uskutečnila 7. května 1458. Jiřímu šlo v první řadě o dosažení obecného uznání jeho královské hodnosti doma i v zahraničí. Roku 1458 se mu podřídila Morava, Horní Lužice a Kladsko; Slezsko (město Vratislav) po značných komplikacích až počátkem roku 1460. Již 25. září 1458 se na ostrově v Dunaji před Vídní sešel s císařem Fridrichem III. Habsburským. V dubnu 1459 se v Chebu uskutečnil významný politický sjezd krále Jiřího se saskými vévody a předními říšskými knížaty, s nimiž Jiří uzavřel přátelské a spojenecké smlouvy. Dne **31. června 1459** pak císař Fridrich na náměstí v Brně slavnostně propůjčil Jiřímu „regalia“ – symbolicky mu předal korunu a korunní země, kterým Jiří vládl, formálně mu tyto země udělil v léno a vyhlásil jej za českého krále a říšského kurfiřta-volitele. Ve stejný den pak císař vydal králi Jiřímu listinu, v níž potvrdil všechna privilegia, která obdrželi čeští králové od římských králů a císařů. Jiřímu se dařilo úspěšně rozvíjet říšskou i evropskou politiku. Postupně se zařadil mezi přední panovníky Evropy.

Císař Fridrich III. Habsburský

Miniatura z Kroniky české
Přibíka Pulkavy z Radenína
1607 (podle originálu z doby
kolem roku 1530).
NA, ČDK, rkp 2452

Jiří z Poděbrad

Miniatura z Kroniky české
Přibíka Pulkavy z Radenína
1607 (podle originálu z doby
kolem roku 1530).
NA, ČDK, rkp 2452

Romanorum Imperator Semper Augustus Hungarie Dalmatie Croatiae etc. ac Austrie Sicilie Sardinie et Carthage Dux Romanus Marchie Siciliane et Pontifex
 naonis Comes in Hadspurg Turchie Theresis et in hibernis Martini Dugoune et lamidogranis Illare. Nos precipiant ita memoriam Omnipotens deus Conditor orbis vniuersi ad hoc Consilio et Regali titulo decorauit non nisi
 et desideriam honorem et felicia incrementa procuranda tendamus illidem qui suis amplissimis virtutibus tam prudentia largiuitur quam iusticia per multasque magnasque eorum actus meruerunt diuina dispositione ad Regiam
 dignitatem sublimari ac in solo Regno ceteris presidere. Sane diuis imperialis ecclesiasticis hinc finibus ac illis finibus Princeps Georgius Bohemice et Affinis in Carissimus Sacer Romanus Imperator. Iustissimeque ac principis
 Elector accedens pntiam nobis humiliter supplicauit. Quis sibi vti Regni Bohemice et ad id Regni atque Corone Bohemice omnia et singula eorum privilegia sua sua libertates gratias immunitates donationes concessionem et indulgentia
 a dicto Regibus et Imperatoribus Romanorum predecessores nris ipsius Regni Bohemice ac Regni Bohemice ac concessas de iure imperiali maiestatis clonencia Confirmare iustificare et approbare
 dignauerunt gratias. Nos igitur supplicationibus huiusmodi vni rationi consentaneis benignis inclinati. Animo deliberato sanctorum nostrorum et Imperii sacri Principum Comitum Baronum procerum atque fidelium ad hoc acco
 dente consilio ac de cetera nra fortuna prenominato Georgio Regi Bohemice et dicto Regni Omnia et singula eorum privilegia sua sua libertates gratias immunitates donationes concessionem et indulgentia a preteritis prede
 cessoribus nris in Imperio Regibus ac Regni Bohemice data et concessa sua data et concessas. Item non laudabiles consuetudines dicti Regni Bohemice auctoritate nra Romana Cesaris et de iure imperiali potestatis plen
 tudine Confirmamus iustificamus approbamus atque immouamus et tenore presentium Confirmamus iustificamus approbamus atque immouamus. Quod uolentes atque volentes et hoc Cesaris nro futuris edicto ca
 omnia et singula in omnibus et singulis suis partibus ac uulue clausulis prout de verbo ad verbum scripta seu scripte sunt ac si tenores omnium presentium forent specificis inserti etiam si talia forent de quibus aut fuisse uel
 consuetudine in presentibus fieri debere mentio specialis. Item non laudabiles ipsius Regni Bohemice consuetudines etiam et nra maiestatis habere totius firmitatem vel nunciis publicis statutis seu dictis edictis
 seu edictis in contrarium factis fuerit seu fuerit ualens non obstantibus quibuscunque quibus omnibus et singulis ac si nominati et specificis de verbo ad verbum presentibus insertis seu insertis forent aut
 tate nra Romana Cesaris et de plenitudine potestatis eiusdem de cogitatum esse volumus
 tiam obtinere et plenitudinis obtinere copere fuerit quomodo libet in premissis
 titibus ditionibus nobilibus clericis nec et Imperii sacri ac dicti Regni Bohemice subditis
 privilegii iuribus suis libertatibus gratias immunitatibus donationibus concessionibus
 presumant seu aliquis eorum presumat. Et illis pacifice et quiete uti fuis et gaudente pmit
 tione approbatione donatione decreti atque mandati pntiam inferre vel ei ausu
 sacri indignationem ac penam amissionis nulli maxime auri pro vna nobis sine sua
 quocumque contrarium fuerit inuenerit volumus ipso facto. **Signum Securusimi Principis et domini dñi Frederici Tertii Romanorum Imperatoris semper Augusti**
 Hungarie Dalmatie Croatiae etc. Regis ac Austrie Sicilie Sardinie et Carthage Dux Romanus sub nra imperiali maiestatis sigilli testimonio licet Datum Romae die vltima mensis Iulij Anno
 domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo tertio. Regibus nrorum Romanorum vltimo Imperii Octauo Hungarie vero Primo.

Fridrich III., římský císař, potvrzuje Jiřímu, českému králi, arcibiskupovi a kurfiřtu-voliteli Svaté říše římské, všechna privilegia, která obdrželi čeští králové od římských králů a císařů
 1459, červenec 31., Brno
 originál, pergamen, latinsky, 63,5 x 36 x 12,3 cm, přivěšena pečeť vydavatele
 NA, AČK, inv. č. 1634